

Sygn. akt III KO 66/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 30 czerwca 2022 r.

wniosku (żądania) sędziego SN Marka Motuka o wyłączenie go od udziału w

sprawie **V. C.** skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. i in.

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1

Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka od udziału w sprawie V. C., sygn. akt III KK 239/22.

UZASADNIENIE

Sędzia Marek Motuk, do którego referatu w trybie losowania została przydzielona w celu rozpoznania kasacji sprawa V. C., sygn. akt III KK 239/22, pismem datowanym 31 maja 2022 r. wystąpił o wyłączenie go od udziału w tej sprawie. Wskazał, że w kasacji wywiedzionej przez obrońcę skazanego, zarzucono orzeczeniu m.in. „naruszenie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. poprzez zmianę i utrzymanie w pozostałym zakresie w mocy wyroku Sądu Okręgowego, podczas gdy miała miejsce nienależyta obsada Sądu I instancji, polegająca na tym, że przy wydaniu wyroku Sądu I instancji uczestniczyła sędzia Sądu Okręgowego powołana na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, co przesądza o konieczności uchylecia przez Sąd Odwoławczy zaskarżonego orzeczenia”.

Według sędziego, powyższa okoliczność wskazuje na konieczność wyłączenia go w trybie art. 41 § 1 k.p.k. od udziału i orzekania w wymienionej sprawie, bowiem na urząd sędziego Sądu Najwyższego został powołany postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 maja 2020 r., także na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym na podstawie powołanych wyżej przepisów, a więc w procedurze kwestionowanej przez obrońcę. Sędzia Marek Motuk stwierdził, że w zaistniałej sytuacji procesowej jego udział w rozpoznaniu zarzutu podniesionego przez obrońcę stanowiłby rażące naruszenie zasady *nemo iudex in causa sua*, co mogłoby wywołać zarówno u stron, jak i w powszechnym odbiorze przekonanie o braku bezstronności sądu i rzetelności sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek (żądanie – zob. art. 42 § 1 k.p.k.) sędziego Marka Motuka zasługiwał na uwzględnienie, bowiem rzeczywiście istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co jego bezstronności, rozumianej jako zdolność do zachowania obiektywizmu w przedmiotowej sprawie (art. 41 § 1 k.p.k.). Jest faktem, że w kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego V. C. od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 5 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa (...), podniesiono zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny uchylenia wyroku określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wynikającej z uczestniczenia w składzie orzekającego w pierwszej instancji Sądu Okręgowego w S. osoby powołanej na stanowisko sędziego tego Sądu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3). W sytuacji gdy s. Marek Motuk na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego został powołany na wniosek tak samo ukształtowanej Krajowej Rady Sądownictwa, jest widoczne, że biorąc udział w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy i decydując w przedmiocie zasadności zarzutu podniesionego w kasacji, pośrednio wypowiadałby się na temat własnego statusu jako sędziego Sądu Najwyższego. Zapewne strony pozostawałyby w przekonaniu, że nie zechce go zakwestionować, zatem – co nie powinno mieć miejsca – jeszcze przed wydaniem orzeczenia w przedmiocie kasacji uznałyby, że zarzut podnoszący zaistnienie uchybienia

określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie zostanie uwzględniony. Nadto należy mieć na uwadze uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, w której stwierdzono m.in., że „środek odwoławczy zawierający zarzuty dotyczące omawianego uchybienia w procedurze powołania sędziego nie może być rozpoznany przez sąd, w skład którego wchodzi osoba powołana w takiej samej procedurze” (zob. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22).

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak na wstępie. Jako podstawę prawną postanowienia uznano za słuszne powołać obok stosownych przepisów Kodeksu postępowania karnego także art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, do którego zasadnie nawiązano w kasacji, przytaczając też m.in. orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Na marginesie nasuwa się uwaga, że podjęta w następstwie niniejszego orzeczenia procedura przydziału sprawy do referatu innego sędziego powinna pomijać sędziów, których status jest tożsamy ze statusem sędziego Marka Motuka.